Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Angela Furdui)
Dosarul nr. 2r-1468/24
(2-24018991-02-2r-10052024)

D E C I Z I E

18 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurentul Ion Banaru, reprezentat de avocatul Victor Dodon, împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024 și 12 aprilie 2024, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Ion Banaru împotriva SRL"JILA&COM", SRL"LENSTAR-LUX", Serghei Rudoi și Elena Brailovscaia, intervenient accesoriu Inga Urîtu cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investire a capitalului privat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La data de 14 februarie 2024, reclamantul Ion Banaru, reprezentat de avocatul Victor Dodon, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL"JILA&COM", SRL"LENSTAR-LUX", Serghei Rudoi și Elena Brailovscaia, intervenient accesoriu Inga Urîtu cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investire a capitalului privat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024, s-a respins cererea lui Ion Banaru cu privire la scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Ion Banaru. S-a comunicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon despre necesitatea lichidării neajunsurilor indicate în partea motivată a prezentei încheieri, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din momentul primirii copiei încheierii. S-a explicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

3. Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 aprilie 2024, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă Ion Banaru. S-a remis lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon, încheierea în cauză împreună cu cererea şi înscrisurile anexate. S-a explicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon, că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 25 aprilie 2024, recurentul Ion Banaru, reprezentat de avocatul Victor Dodon, a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024 și 12 aprilie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, soluționând în fond problema respectivă cu scutirea reclamantului de la plata taxei de stat.

Argumentele părţilor:

5. În motivarea cererii s-a indicat, că nu este de acord cu încheierile instanței de fond, fiind pasibile de a fi casate.

Menționează că în respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanţa reține că nu au fost anexate probe ce ar confirma că potențialul reclamant are o stare materială grea şi nu dispune de mijloace financiare, or, legitimația de pensionar şi extrasele ce atestă starea sănătății nu pot fi reținute ca probe suficiente. Că cererea de chemare în judecată depusă de Ion Banaru conține două pretenții patrimoniale, pentru care, potențialul reclamant, deși a achitat taxa de stat doar în mărime de 250 lei, urmează să achite taxa deplină a diferenței în sumă totală de 38603,54 lei, soluție pe care o consideră neîntemeiată.

Punctează că refuzul în admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat, restituirea cererii de chemare în judecată a lui Ion Banaru, încalcă în mod grosolan dreptul acestuia la un proces echitabil, în sensul respectării dreptului de protecție asupra bunurilor sale, iar potrivit art.6 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime la exercitarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități prevăzute de lege.

Notează că la cererea scutire de la plata taxei de stat, Ion Banaru a anexat copia legitimației de pensionar, în care se face mențiune că tipul pensiei este pe vârstă,

iar plata pensiei constituie *****. În așa mod, proba prezentată demonstrează că Ion Banaru are un venit sub coșul minim de existență a salariului mediu pe republică şi nu este în stare să achite taxa de stat precum pretinde instanţa în mărime deplină 38753,54 lei la depunerea cererii sale de chemare în judecată.
Indică, că la cerere s-a anexat şi certificatul nr. 130 din 13 februarie 2020 eliberat de *Primăria s. *****, prin care se confirmă că Ion Banaru este pensionar şi în câmpul muncii nu este angajat.
Evidențiază că la cererea de scutire de la plata taxei de stat, Ion Banaru a anexat ca probă, certificatul privind desfășurarea sau lipsa activității de întreprinzător, inclusiv în baza patentei de întreprinzător eliberat de Direcția Deservirii Fiscală Teleneşti din cadrul DGAF Centru, prin care se constată că Ion Banaru nu este înregistrat ca fondator, nu este deținător de patentă, nu activează în calitate de întreprinzător. Aceste probe instanţa de judecată nu i-a dat nici o apreciere.
Consideră greșită concluzia instanţei de fond că ambele pretenții în acțiune sunt patrimoniale. Pretenția ce ține de recunoașterea valabilității contractului de investire a capitalului privat de construcție a unui apartament de tip mansardă, rezultat al cedării altui apartament pe care Ion Banaru l-a achitat deplin, o consideră una nepatrimonială şi pe care Ion Banaru la depunerea cererii sale de chemare în judecată a achitat-o deplin, în mărime de 250 lei precum prevede Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023.
Un alt temei de a nu da curs cererii de chemare în judecată, se invocă, că unele acte anexate la cerere sunt în altă limbă, decât limba de stat, cu referire la procesul-verbal de interogare în calitate de învinuit a Elenei Brailovscaia din 7 decembrie 2015, iar alt înscris anexat la cererea de chemare în judecată este prezentat într-un format nevizibil ce nu poate fi citit cu ușurință, nefiind clar, precum este actul din 30 septembrie 2015. Înscrisurile respective, inclusiv procesul-verbal de interogare a Elenei Brailovscaia, tradus în modul stabilit, se regăsesc la dosarul penal nr.1-447/17 de învinuire a lui Serghei Rudoi şi Elena Brailovscaia, care se află în arhiva Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani, la care Ion Banaru nu are acces la el, nefiind parte pe acest dosar, dosar pe care a solicitat ca instanţa de judecată să îl solicite la examinarea prezentei cereri de chemare în judecată.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 12 aprilie 2024, privind restituirea cererii de chemare în judecată şi încheierea din 22 februarie 2024 privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat şi de a nu da curs cererii de chemare în judecată pe motivele indicate în partea motivată a acestei încheieri, soluționând prin decizie problema respectivă, prin care să fie scutit Ion Banaru de la plata taxei de stat asupra pretenției expuse în cererea de chemare în judecată ce ține de recunoașterea dreptului de proprietate, constatând că pretenția ce ține de recunoașterea schimbului de apartamente este una nepatrimonială, taxa de stat în

mărime de 250 lei a fost deplin achitată.

6. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 10 mai 2024.
7. Intimații SRL"JILA&COM", SRL"LENSTAR-LUX", Serghei Rudoi și Elena Brailovscaia, intervenientul accesoriu Inga Urîtu, deși au fost informați despre examinarea recursului, nu au prezentat referință la acesta și nu și-au expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de recurs:

8. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.
9. În conformitate cu articolele 423, 424 alin.(1) şi 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
10. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurenta respectând acest termen.
11. În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.
12. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 14 februarie 2024, reclamantul Ion Banaru, reprezentat de avocatul Victor Dodon, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL"JILA&COM", SRL"LENSTAR-LUX", Serghei Rudoi și Elena Brailovscaia, intervenient accesoriu Inga Urîtu cu privire la recunoașterea valabilității contractului de investire a capitalului privat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.
13. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024, s-a respins cererea lui Ion Banaru cu privire la scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Ion Banaru. S-a comunicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon despre necesitatea lichidării neajunsurilor indicate în partea motivată a prezentei încheieri, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din momentul primirii copiei încheierii. S-a explicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon că în caz

dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

14. Copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024, a fost expediată în adresa reprezentantului potențialului reclamant, fiind recepționată la data de 5 martie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție.
15. Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 aprilie 2024, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă Ion Banaru. S-a remis lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon, încheierea în cauză împreună cu cererea şi înscrisurile anexate. S-a explicat lui Ion Banaru, prin intermediul avocatului Victor Dodon, că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.
16. Colegiul atestă că instanța de fond corect a restituit acțiunea, or, reclamantul nu a înlăturat neajunsurile constatate de instanța de fond.
17. Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislaţia procedurală.
18. Respectiv, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depuse de Ion Banaru, reclamantul urmând să prezinte traducerea în limba de stat procesului-verbal din 7 decembrie 2015 cu privire la audierea învinuitei Elena Brailovscaia, atât pentru instanță, cât și pentru partea pârâtă, certificate în modul corespunzător, să prezinte dovada de plată a diferenței taxei de stat în sumă totală de 38503,54 lei, în original, cu ștampila umedă a băncii emitente, precum și să prezinte actul din 30 septembrie 2015, într-o formă corespunzătoare, lizibilă, însă din motivul neînlăturării neajunsurilor, instanța de fond justificat a restituit cererea de chemare în judecată, or, norma legală aplicată cu privire la restituirea acţiunii, are un caracter imperativ.
19. Dispunând respingerea cererii de recurs depusă de recurentul-reclamant Ion Banaru, Colegiul apreciază critic argumentul recurentului precum că instanța de fond eronat a considerat că la caz ambele pretenții sunt patrimoniale, or, prin cererea de chemare în judecată, se solicită recunoașterea valabilității contractului de investire a capitalului privat și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.
20. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanța de fond just a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, reținând faptul că în coroborare cu

prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, persoana fizică poate fi scutită de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, însă la materialele dosarului nu au fost anexate probe care ar confirma că potențialul reclamant are o stare materială grea și nu dispune de mijloace financiare, or, doar legitimația de pensionar și trimiterile-extras eliberate de OMF Sculeni, care atestă starea sănătății, sunt datate cu anul 2020, 2021, nu pot fi reținute ca probe suficiente ce ar dovedi situația materială precară a potențialului reclamant, precum și faptul că ultimul nu dispune de alte surse de venit, precum și valoarea reală disponibilă a patrimoniului ultimului.

21. La acest compartiment, instanța de fond just a constatat și faptul că din conținutul cererii de chemare în judecată, se reliefează că bunul imobil cu destinație locativă a fost cumpărat pentru fiica sa, Urîtu (Banaru) Inga, care și s-a ocupat de efectuarea plăților pentru imobil. Respectiv, impunerea achitării integrale a taxei de stat pentru examinarea cererii de chemare în judecată nu reprezintă limitarea accesului la justiție, lipsind proporționalitatea scopului urmărit.
22. Sub acest aspect, Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect. Cu toate acestea, Curtea admite că potrivit jurisprudenței sale constante, „dreptul la o instanță“ nu este absolut. El se pretează unor limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare din partea statului care poate să aleagă mijloacele pe care să le utilizeze în acest scop.
23. În așa mod, prin obligarea la plata integrală a taxei de stat, pentru examinarea cererii depuse, nu se încalcă dreptul reclamantului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.
24. Dispunând respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța de fond just a menționat că în situația din speță, limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.
25. La fel, Colegiul constată că reclamantul-recurent nu a înlăturat nici neajunsul cu privire la traducerea în română a procesului-verbal din 7 decembrie 2015 cu privire la audierea învinuitei Elena Brailovscaia, atât pentru instanță, cât și pentru partea pârâtă, certificate în modul corespunzător, or, faptul că

traducerea prezentului act se află în dosarul penal, nu scutește reclamantul de obligația pozitivă de a se conforma încheierii instanței de fond.

26. Instanța de recurs constată că reclamantul-recurent nu a înlăturat nici neajunsul cu privire la prezentarea actului din data de 30 septembrie 2015, într-o formă corespunzătoare, lizibilă.
27. Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond just nu a dat curs cererii de chemare în judecată, acordând termen reclamantului pentru înlăturarea neajunsurilor.
28. Instanța de recurs nu poate accepta trimiterea recurentului la faptul precum că instanța de fond eronat a restituit cererea, or, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale.
29. Astfel, reclamantul-recurent urma să se conformeze cerințelor expuse în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024, fapt ce nu a fost îndeplinit.
30. Deci, instanţa de recurs învederează că deoarece recurentul-reclamant Ion Banaru, nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 22 februarie 2024, instanţa de fond legal a restituit cererea de chemare în judecată.
31. Concomitent, instanţa de recurs menționează că recurentul, contrar prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă, în cererea de recurs, nu a invocat absolut nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea atacată şi nu a prezentat careva motive ce ar face pasibil casarea încheierii supuse recursului.
32. În plus, neajunsurile cererii de chemare în judecată, invocate de judecător în încheierea de a nu da curs cererii, sunt de natură să împiedice judecarea corectă şi cu celeritate a cauzei, deci prima instanţă temeinic a aplicat prevederile art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă.
33. Totodată, Colegiul subliniază faptul că restituirea cererii nu poate aduce atingere dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.20 din Constituție și dreptului la un proces echitabil, ocrotit de art. 6 CEDO, or, recurentul, nu este lipsit de dreptul de a înainta repetat o acțiune, cu respectarea prevederilor art. 166-167 Cod de procedură civilă.
34. În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentului.
35. Totodată, instanţa de recurs relevă că conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.
36. Așadar, din argumentele relatate şi ținând cont de faptul că, încheierile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, instanţa de recurs reiterează concluzia de a

respinge recursul declarat și a menține încheierile instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de recurentul Ion Banaru, reprezentat de avocatul Victor Dodon, ca neîntemeiat.

Se mențin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 februarie 2024 și din 12 aprilie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru